

DET KONGELIGE
KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENT

Statsråden

Postmottak Kommunal- og forvaltningskomiteen

Deres ref
2026/5062

Vår ref
26/1276-2

Dato
15. april 2026

Dokument 8:216 S (2025-2026) Representantforslag fra Pål Morten Borgli, Kristoffer Sivertsen, Rune Midtun, May Helen Hetland Ervik, Sylvi Listhaug og Erlend Wiborg om omgjøring av parkeringsvedtak for IKEAs varehus på Forus

Jeg viser til brev av den 27. mars 2026 fra stortingsrepresentantene Pål Morten Borgli, Kristoffer Sivertsen, Rune Midtun, May Helen Hetland Ervik, Sylvi Listhaug og Erlend Wiborg med representantforslag om omgjøring av parkeringsvedtak for IKEAs varehus på Forus.

Forslaget:

Stortinget ber regjeringen omgjøre Statsforvalteren i Vestlands avgjørelse av 16. mars 2026 om overprøving av Stavanger kommunes vedtak av 15. mai 2025 om å gi dispensasjon fra parkeringsnormen for Forus, og med dette sikre at dispensasjon gitt av Stavanger kommune blir gyldig innen 1. juni 2026.

Min vurdering:

Saken som representantene tar opp, er endelig avgjort ved en klagebehandling. Statsforvalterens juridiske vurdering av saken er at vilkårene for å gi dispensasjon i plan- og bygningslovens § 19-2 ikke er oppfylt.

Representantene peker på at Statsforvalterens vedtak utfordrer det kommunale selvstyret. Dette er ikke riktig. Vurderingen av om dispensasjon kan gis skal baseres på rettslige vurderinger, og ikke på kommunalt skjønn. Dersom de rettslige vilkårene for å gi dispensasjon i denne saken hadde vært oppfylt, kunne kommunen valgt å gi dispensasjon. Statsforvalteren har imidlertid kommet til at de rettslige vilkårene ikke er oppfylt, og at kommunen derfor ikke har anledning til å utøve sin skjønnsmyndighet.

Det er ikke riktig, som representantene hevder, at dispensasjonsadgangen alene beror på en konkret interesseavveining.

Jeg viser til at de rettslige rammene for å kunne gi dispensasjon etter plan- og bygningsloven ble vedtatt av Stortinget ved lov 18. juni 2021 nr. 130. Stortingets lovvedtak innebærer at dispensasjon bare er en unntaksregel og en sikkerhetsventil.

Når det ikke er grunnlag for å gi dispensasjon, så innebærer det at dersom man lokalt ønsker å endre parkeringsdekningen, så må dette gjøres gjennom en planendring.

Plan- og bygningslovens system legger opp til at vedtak om arealendringer skal gjennomføres etter medvirkning og en demokratisk planprosess i kommunen som sikrer helhetlig arealdisponering og utvikling med et langsiktig perspektiv. Det er i slike prosesser at lokale politikeres skjønnsmessige vurderinger får en sentral rolle. Endringer som ikke går utover hoveddrammene av planer kan etter plan- og bygningsloven normalt gjøres etter forenklet prosess.

Forvaltningsloven åpner for at et overordnet forvaltningsorgan i enkelte tilfeller kan omgjøre et endelig klagevedtak fattet av et underordnet organ. Om et vedtak kan omgjøres er avhengig av om vilkårene for omgjøring er oppfylt. Dette beror på rettslige vurderinger som må gjøres konkret i den enkelte sak.

Representantene mener at Statsforvalterens vedtak utfordrer forutsigbarheten i rammebetingelsene. Etter hvert som eksisterende planer ikke lenger samsvarer med ønsket arealbruk, nye utbyggingsbehov eller overordnede planer, eller det for eksempel oppstår behov for ny infrastruktur, boligbygging eller for å tilpasse gamle planer til nytt lovverk, må kommunene oppdatere sine gamle planer. I dette arbeidet vil private utbyggingsinteresser noen ganger måtte vike for viktige samfunnsinteresser og for et behov for å kunne forvalte arealene i kommunen på en fremtidsrettet og bærekraftig måte. Dette er et viktig prinsipp som ligger til grunn for plan- og bygningsloven.

Jeg har ikke hatt en full gjennomgang av saken og statsforvalteres juridiske vurdering og detaljene i denne. Slik jeg kjenner saken nå er min foreløpige vurdering at hvis Stortinget vedtar representantenes forslag, så risikerer Stortinget å be regjeringen fatte et vedtak i strid med dagens lov. Jeg vil derfor invitere ordfører og fylkesordfører til et møte for å undersøke om det er mulig å finne løsninger på denne saken gjennom planendring eller forenklet planendring.

Jeg vil etter dette ikke anbefale Stortinget å vedta representantenes forslag.

Med hilsen

Bjørnar Selnes Skjæran

DET KONGELIGE
KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets kommunal- og forvaltningskomite
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

26/1276-6

4. mai 2026

Spørsmål til statsråden vedr. Dokument 8:216 S

Jeg viser til brev fra Kommunal- og forvaltningskomiteen fra den 30. april 2026.

Komiteen stiller følgende spørsmål som ledd i saksbehandlingen:

«Det vises til sak på NRK om et møte mellom Stavanger kommune og statsråden. Hva er status for samtalene med kommunen knyttet til Ikea Forus? Hvilke mulige løsninger har statsråden skissert og hvordan stiller kommunen seg til disse?»

Svar:

Jeg hadde møtet med ordfører i Stavanger kommune og varaordfører i Rogaland fylkeskommune om denne saken onsdag 22. april. I møtet viste jeg til at Statsforvalterens juridiske vurdering av denne saken er at vilkårene for å gi dispensasjon i pbl. § 19-2 ikke er oppfylt, og at det derfor ikke er grunnlag for å gi dispensasjon. Dersom man lokalt ønsker å endre parkeringsdekningen på denne tomten må det gjøres gjennom en endring av planen.

I møtet ga jeg uttrykk for at det bør være rom for å vurdere tilpassede rammer for enkelte tomter innenfor den overordnede kommunedelplanen, og at IKEA-tomten er et slikt tilfelle. Jeg anbefalte at kommunen går i tidlig dialog med sentrale aktører som Statsforvalteren for å vurdere om en slik endring kan gjøres gjennom en forenklet prosess etter plan- og bygningslovens § 12-14. Og at jeg uansett tror at det vil være mulig for kommunen å gjennomføre en endring av parkeringsbestemmelsene i reguleringsplanen gjennom en ordinær planprosess relativt raskt – i dialog med de som bør involveres.

Jeg opplevde det som et godt møte, og fikk inntrykk av at man kan finne en god løsning i denne saken gjennom en planendring.

Med hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Bjørnar Skjæran', with a long horizontal flourish extending to the right.

Bjørnar Selnes Skjæran

Kopi

Anette Håndstad

May Bente Grefberg